

Yiyiniz içiniz ancak israf etmeyiniz (Araf 31)

[Banu Atabay'in lezzetler.com](http://BanuAtabay.in.lezzetler.com) Yemek Tarifleri Sitesi

KAYISI KOLA MALATYA

BA Önce sizi tanıyabilir miyiz?

HY Adım Hasan Yavaşlı. Burası 1970 yılında babam tarafından kuruldu, 41 yıldır bu iş devam ediyor. 25. yılında babamdan devraldım. Malatya ve çevre illere veriyoruz ve sezonluk olarak çalışıyoruz.

BA Nasıl sezonluk?

HY Kış aylarında tüketim azalıyor, yazın da sıcaklardan dolayı tüketim artıyor.

BA Kapasiteniz nedir?

HY Üretim kapasitemiz saatte 10.000 şişe.

BA Maşallah.

HY 30 yıl boyunca işlerimiz çok güzeldi fakat 2000 yılından sonra, marketlerin çoğalması ile birlikte baya bir rekabet ortamı oluştu. Büyük kola firmaları bizim gibi küçük firmalara yaşam hakkı tanımıyorlar.

BA Nasıl Hasan Bey?

HY Ticaretin şekli değişti efendim. Biz büyük marketlere giremiyoruz, mesela bir markete girmek istiyorsanız, önce sizden "raf parası" adı altında bir para istiyorlar, raf parası vermeden hiç bir markete giremiyorsunuz.

BA Raf parası olarak ne kadar istiyorlar?

HY Mesela bir araba parası istiyorlar ya da 3000 - 4000 koli bedava ürün istiyorlar, piyasada müthiş bir rekabet olduğu için, siz bu raf parasını verseniz de bu sefer gücünüz kalmıyor. İşlerimizde 2000 yılından bu yana baya bir yavaşlama oldu.

BA Biz Ankara'da duymadık, mesela Niğde Gazozunu bilirsiniz o Ankara'da bulunuyor, Malatya'nın da yerel gazozunun olduğunu duyunca çok sevindik, hemen araştırdık ve adresinizi bulduk. %100 yerli sermayeli ve 41 yıllık bir marka bu bizi çok memnun etti.

HY Çok sağ olun, şu andaki kurulu gücümüzle tam kapasite çalışsak 10 vilayete yetecek kadar üretim yapabiliriz.

BA Adı neden "Kayısı Kola"?

HY Malatya'yı çağırırsın ve Malatya'yı temsil etsin diye babam bu ismi koymuş, biz de devam ettiriyoruz. Organik gazoz olarak Türkiye'de ilk biz varız.

BA Nasıl Organik?

HY Gazozun en büyük hammaddesi şekerdir. Büyük firmaların hiç biri şeker kullanmıyor, yerine früktoz şurubu kullanıyor, suni tatlandırıcı kullanıyorlar. Biz şekerle üretim yapıyoruz, kalitemiz çok iyi. Zaten biz gıda maddesi ürettiğimiz için her ay Ankara'ya Hıfzısıhha'ya tahlile gidiyor. Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı tahlil numunelerini bizden de almaz piyasan toplar. Her ay bize "Türk Gıda Kodeksine Uygun" diye teşekkür belgeleri geliyor. İnanın gazozumuz Türkiye'de 1 numaralı gazozdur.

BA Çeşitleriniz neler?

HY Sade gazoz, portakallı gazoz bir de kolamız olmak üzere 3 çeşit ürünümüz var. Her ürünümüzün hem iadeli hem de iadesiz olanları var. Çay ocaklarına verdiğimiz dönüşümlü şişelerimiz. Şişeler geri geliyor, yıkıyor yeniden dolduruluyor. Bir de marketler için yaptığımız dönüşümsüz şişelerimiz var, bunlar içilip atılıyor. Ayrıca 2 litrelik pet şişelere de üretim yapıyoruz.

BA Bu kolanın hammaddesi nedir?

HY Biz kolayı Almanya'da ki kola fabrikasından konsantre olarak alıyoruz, burada şeker ve suyunu koyup

şışeliyoruz.

BA Karbondioksit gazı nasıl oluyor, yüzdesi nedir?

HY Şişeleme esnasında makine karbondioksit gazıyla suyu sıkıştırıyor. Amerikan kolalarıyla bizim aramızdaki fark, onlar 6 atmosfer basınçla gazı veriyorlar, biz 4,5 atmosfer basınçla şişeliyoruz, fazlasını tahliye ediyoruz.

BA Neden daha düşük basınç kullanıyorsunuz?

HY Bunu yaşlısı içiyor, çocuk çocuk içiyor, sonuçta karbondioksit gazı yani sodanın vücuda çok da bir faydası yok, ne kadar keskinlik olursa mideyi o kadar çok tahriş eder, biz 4,5 atmosfer basınçla kullanıyoruz. Onların kolasını içtiğiniz zaman, sizi bir hoplatır, geçirir bu da milletin hoşuna gider, ama bu çok da güzel bir şey değildir.

BA Mideyi önce şişirir, sonra boşaltır, içen de oh geçirdim rahatladım der.

HY Aslında mideye zarar verir haberi yok.

BA Malatya halkı Kayısı Kola'yı seviyor mu?

HY Malatya halkı gazozumuzu seviyor. Malatya'da pazarımız iyi efendim.

BA Gazozunuzu Ankara'da bulamayacak mıyız?

HY 2 Amerikan kola markası piyasaya hakimler. Mesela Malatya'da okul kantinlerinin %60 - %70'i bizim elimizde. Ama okullar açıldığında Amerikan kolası bütün okulların kantinine gitti her birine 250 kasa bedava kola dağıttı. Düşün salonlarının büyük bölümü bizim elimizdeydi, aynı firma bütün düşün salonlarına 1000'er kasa bedava kola dağıttı. Biz bir kaç markette vardık, bizden kola alan marketlere gitti, kasalarca bedava kola verdi. Bunun yanında fiyat kırıyorlar, sürekli promosyon yapıyorlar, yani bizim piyasamızı kirli bir ticaretle baya bir daraltıyorlar.

BA Bir şişe gazoz ne kadar?

HY Bir şişe gazoz 35 kuruşa gazoz satıyoruz.

BA Oldukça ucuz.

HY Evet bu gün çay ocağında bir çay elli kuruş, çayın gramajı 100 gram, gazoz 200 gram, üstelik sanayi ürünü.

BA Geçen yöresel bir gazozu sorduk, 75 kuruşmuş. Sizin bu kadar ucuz verdiğiniz halde piyasanızın daralması oldukça üzücü.

HY Sağ olun.

BA Malatya'da dolaşırken üzerinde "Kayısı Kola" yazan dağıtım kamyonları gördük, o kadar sevindik ki sizi bulup fabrikanızı görmek istedik.

HY 2000 yılına kadar biz 60 işçi çalıştırıyorduk, şu anda çalışanımız sadece 17 kişi. Kapasitemiz oldukça yüksek ama pazarımız az ve gittikçe daralıyor. Kalitemiz de Türkiye'de yabancı firmalar da dahil olacak şekilde ilk üçe girecek kalitede. Bütün ürünlerimizde de bu şekilde iddialıyız. İçenler seviyorlar ve bir daha istiyorlar, biz Ankara'ya hatta Almanya'ya bile isteyenlere kargoyla meşrubat gönderiyoruz.

BA Çeşitleri arttırmayı düşünüyor musunuz?

HY Meşrubatta zaten bu 3 çeşit vardır.

BA Konsantre meyve suyunu kastetmiştin.

HY Onlar ayrı bir sektöre giriyor. Dünyada gazlı içecek olarak genelde 3 çeşittir, kola, portakal ve sade.

BA Kayısının gazozu yapılamaz mı?

HY Yaptık portakalın yerine kayısı gazozu yaptık, ama hiç rağbet görmedi.

BA Malatya'nın kayısısı meşhurdur...

HY Onu da yeteri kadar tanıtamıyoruz, dünyadaki bütün kayısılardan vitamin yönüncü en zengini ve lezzetçe en tatlısıdır.

BA Biraz da dağıtımdan bahseder misiniz?

HY Biz gazozumuzu dağıtırken alıcılar meyve suyu da istiyorlar, müşterinin işi görülsün diye kendi

retmediğimiz meyve sularının bayiliğini aldım, dağıtımını kendi gazozlarımızla beraber yapıyoruz, bunun yanında soda bayiliğimizde var, kamyonlarımız bütün eğitleri dağıtıyor.

BA Meyve suyu piyasası nasıl halk en ok hangi meyvenin suyunu tercih ediyor?

HY Mesela fabrikalara 2000 koli meyve suyu sipariği veriyoruz, bunun 1000 tanesi Đeftali, 900 tanesi viğne, 50 tanesi portakal, 50 tanesi de kayısı suyu Đeklinde oluyor.

BA Kayısı ok az gidiyor.

HY Halbuki kayısı burada en yararlı, vitaminli meyve suyu ama halkımız kayısıyı meyve suyu olarak tercih etmiyor.

BA Malatya'da her yerde kayısı ağacı var, belki dünyada tek "Kayısı Arağtırma Enstitüsü" var, enstitüden öğrendiğimize göre 240 eğit kayısı varmığ Malatya'da, kayısı deyince akla doğrudan Malatya geliyor, bilmiyorum dünyada nasıl?

HY Malatya kayısısı dünyada bir tane. Dünyada kayısı iin en uygun toprak ve hava Malatya gösteriliyor. Bağka yerde yetiğen kayısıyı yiyorsunuz gsteriği var, ama bir Malatya kayısısı kadar tadı yok. Mesela sizin Ankara'da yiyemeyeceğiniz kayısı eğitleri var, sofralık olarak koparılıyor ve 2 günden fazla dayanmıyor, tadına doyum olmaz, dünyada onun gibi bir bağka tat bulamazsınız, inĐallah kayısı mevsimi gelin bu tatlara siz de bakın.

BA Haziran değil mi?

HY Haziran sonu, Temmuz bağı taze kayısı yiyebileceğiniz zaman.

BA Nasip olmuyor biz de kurusunu yiyoruz.

HY Doğru.

BA Bundan sonra messesenizde neler yapmak istersiniz?

HY Dediğim gibi git gide daralıyoruz. Büyük firmalar, bizim gibi kk iğletmeleri yutmak iin ellerinden geleni yapıyorlar.

BA Keğke karĐınızdakiler %100 yerli sermayeli Đirketler olsa da, eğit Đartlarda delikanlıca greğseniz. Bunlar emperyalizmin global Đirketleri, sermayeleri ok büyük, her türlü reklam imkanını kullanıyorlar.

HY Zaten nereye gidersek arkamızdan gelip, satığ yaptığımız yeri bedavalarla promosyonlarla elimizden alıyorlar.

BA Halbuki medeni devletler, yerel firmaları ve sermayeleri global Đirketlerin elinde oyuncak etmez, onlara destek olur ve güçlendirir. nk bilir ki yerel sermaye güçlenirse Türkiye güçlenir.

HY ok doğru söylediniz. Pazardaki daralmamızın bir sebebi de okul kantinlerinde gazlı meğrubat satığını yasakladılar. Bizim okullarda önemli bir pazarımız vardı onu da kaybettik. Đimdi ben devlete Đunu soruyorum; eğer bu gazoz, meğrubat sağlığa zararlıysa üretim izni vermeyin.

BA Yani sadece okul kantininde mi zararlı, aynı ocuk piyasadan alınca zararlı olmayacak mı?

HY Tarım Köy iğleri Bakanlığı bize üretim izni vermiğ, bu sağlığa zararlı değil, üretim yapabilirsiniz diyor, her ay düzenli kontrollerimiz yapıyor. Ama Milli EĞitim Bakanlığı okullarda sattırmıyor. EĞer zararlıya retmeyelim, zararlı değilse bırakın piyasamızı daraltmayın.

BA ok doğru.

HY Mesela ben meyve suyu imeyin derim, nk gazlı meğrubattan daha zararlı. Sade gazoz dünyanın en sağlıklı ieceğidir.

BA Bence de.

HY Size bir soru soyayım, siz bir meyve suyu sıkarsanız ek fazla ka gün saklayabilirsiniz, 2 ya da 3 gün, daha fazla saklayamazsınız. Bir portakal sıkın bardağa koyun, buzdolabına atın, 3 gün bile zor gider 4. gün küflenme bağlar.

BA Doğru.

HY Dünyada gıda koruyucu olarak kullanılan bir madde vardır. Bu ok güçlü bir mikroptur adı "benzoattır" bu bütün gıdalardaki mikroplardan daha güçlü olduğu iin, bütün gıda maddelerine bunu koyarlar. Bunu hi bir mikrop yenemediği iin koruyucu olarak kullanıyorlar. Bu ok güçlü ve kanserojen bir maddedir.

BA Dünyada bunun bağka bir alternatifi bulunamadı mı?

HY Daha yok, bulunamadı. Meyve suyu içmek istiyorsanız taze meyveyi sıkın ve için. Ama paketlenmiş meyve suyu çok tehlikeli, meyve suyuna bir sene raf ömrü veriyorlar, siz bir meyvenin suyunu sıkın ve bir sene saklayın bakalım olabilir mi? Benzoat belirli bir miktar kullanılabilir ama standardın çok üstünde sağlığa zararlı.

BA Sizin gazozlarınızda benzoat oranı nedir?

HY Biz 1 ton suya 50 gram benzoat kullanıyoruz. Meyve suyunda 1 tona 2,5 kilo benzoat kullanılıyor. Yani gazozun 50 misli daha fazla katılıyor. Meyve suyu daha çabuk bozulduğu için ve ona 1 yıl raf ömrü verebilmek için fazla miktarda kullanıyorlar.

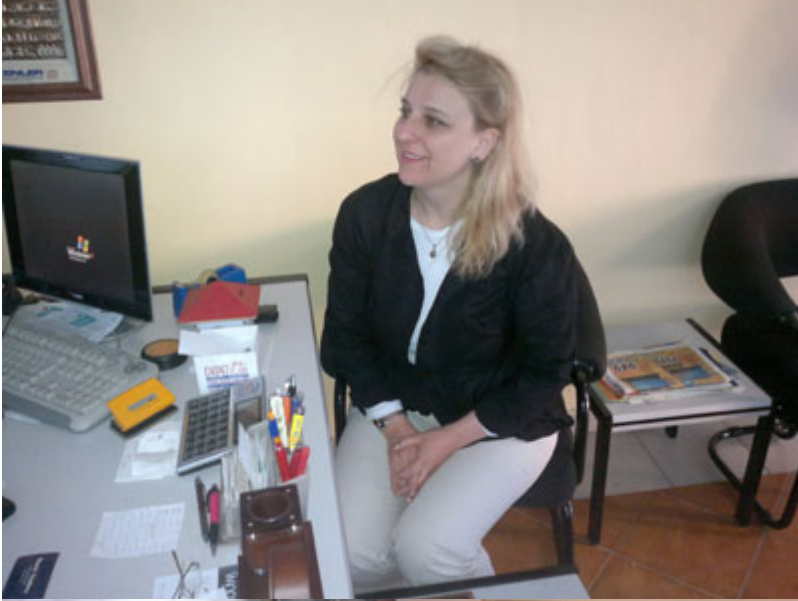
BA Portakallı gazozlarda oran sade gazoz gibi midir?

HY Aynı efendim sade gazozla benzoat oranı aynı. Biz sade gazozla bir yıl raf ömrü veriyoruz, portakallı gazozla 6 ay raf ömrü veriyoruz, ama benzoat oranının fazla yükseltmiyoruz.

BA Hasan bey bu değerli bilgileriniz için çok teşekkür ederiz, bize zaman ayırdınız.

HY Ben de size çok teşekkür ederim efendim.

Hasan YAVAŞLI

Tel.: 0422. 321 52 51 - 321 18 94
Hastane Caddesi Erenler Sokak. No. 9

Fax : 0422 323 83 00
MALATYA